

Noord-zuidverbinding Limburg

Zolang de werken niet aangevat zijn, bevindt het project zich in de voorbereidingsfase en wordt dit sjabloon gebruikt voor de rapportering.

DOCUMENTINFORMATIE

Jaar waarop de rapportering betrekking heeft	2012
Naam project	Noord-zuidverbinding Limburg
Innovatieve procedure voorzien (PPS, ...)?	ja
Projectverantwoordelijke	ir. Maarten Blomme
Rapporterende entiteit	Agentschap Wegen en Verkeer

DOCUMENTGESCHIEDENIS

Geef alle voorgaande rapporten (zowel jaarrapporten, halfjaarrapporten als tussentijdse rapporten) in chronologische volgorde.

Geef bij de projectsituatie de datum van de in het rapport opgenomen projectinformatie.

Geef de datum van de validatie van het rapport door het management en duid het soort rapport aan in de keuzelijst.

Projectsituatie	Datum gevalideerd rapport	Soort rapport
31 december 2009	6 mei 2010	jaarrapport
31 december 2010	8 april 2011	jaarrapport
31 december 2011	18 april 2012	jaarrapport

DOCUMENTVERANTWOORDELIJKHEID

Auteur(s)	Naam	ir. Maarten Blomme	Datum	28	februari	2013
	Functie	projectleider				
Auteur onderdeel 'interne controle'	Naam	ir. Anne-Séverine Poupeleer	Datum	18	april	2013
	Functie	Afdelingshoofd				
Documentverantwoordelijke	Naam	ir. Gijs Moors	Datum	18	april	2013
	Functie	Afdelingshoofd				
Validatie door het management	Naam	ir. Tom Roelants	Datum	23	april	2013
	Functie	administrateur-generaal				

1. ALGEMEEN

1.1 Probleemomschrijving

Geef een analyse en een evaluatie van de ernst van het probleem en een inschatting van de gevolgen bij verdere continuïteit van het beleid (m.a.w. als het project niet uitgevoerd wordt).

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (Richtinggevend Gedeelte) selecteert de N74 als een Primaire Weg I. Zijn ruimtelijke inrichting naar de gewestelijke verbindingfunctie is op datum van vandaag al gerealiseerd op het gedeelte tussen de grens met Nederland en de aansluiting op de N715 aan de rotonde bij Hechtel. Het verdere tracé van de N74 is op het gewestplan ingetekend ten westen van het centrum van Houthalen en Helchteren tot aan de aansluiting met de E314, maar werd tot nu toe nooit uitgevoerd. Hierdoor loopt al het verkeer over de N715, een secundaire verkeersas door de centra van deze twee gemeentes, met alle problemen voor de doorstroming, verkeersveiligheid en leefbaarheid als gevolg. Circa 40.000 voertuigen per dag langs 7 zwarte punten op een relatief kort traject zijn maar enkele cijfers die deze problematiek illustreren. Aanpassingen aan enkele gevaarlijke punten in 2006 en bijkomende maatregelen op de N715 in 2009 hebben tijdelijk de doorstroming en verkeersveiligheid op de N715 verbeterd, maar dit is gelet op de stijgende verkeersintensiteit geen duurzame langetermijnoplossing voor de huidige problematiek.

1.2 Doelstellingen

Geef de strategische doelstellingen van het project en concretiseer deze "SMART" (d.i. specifiek, meetbaar, afgesproken, realistisch en tijdsgebonden) onder de projectdoelstellingen. Refereer naar het document waar de strategische doelstellingen in zijn opgenomen.

Strategische doelstellingen	Projectdoelstellingen	Referentie strategische doelstellingen
Het vermelde wegvak N715 tussen Hechtel en de E314 is opgenomen in het programma 'missing links' van de Vlaamse regering. .	Het verbeteren van de doorstroming, verkeersveiligheid en leefbaarheid op de N715 t.h.v. de woonkernen Houthalen en Helchteren	Nota aan de leden van de Vlaamse Regering: "Tracébesluit binnen het project "missing link: Noord Zuid verbinding Limburg"

1.3 Alternatieven

Indien er een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) beschikbaar is, refereert men naar dit document. Geef de naam van de expert, de datum van het document en de status van dit document.

MKBA	Expert	Datum document	Status
	Tom Scheltjens, Dries Goffin	13 juni 2008	goedgekeurd

Indien er een milieueffectenrapport (MER -plan-MER of project-MER) beschikbaar is, refereert men naar dit document. Geef de naam van de expert, de datum van het document en de status van dit document.

MER	Expert	Datum document	Status
plan-MER	Jeroen Mentens	22 september 2008	goedgekeurd
project-MER	Jeroen Mentens	14 juni 2011	richtlijnen geformuleerd en MER in opmaak

Indien er een MER (plan-MER of project-MER) beschikbaar is, vermeld dan hier de in het MER opgenomen alternatieven. Indien er geen MER (plan-MER of project-MER) beschikbaar is, geef dan een beknopte omschrijving van de onderzochte alternatieven.
Geef bij ieder alternatief de samenhang met de doelstellingen van het project, de geschatte uitvoeringsperiode, het globale budget (incl. BTW, indien deze verschuldigd is) en de specifieke gevolgen van de keuze van het alternatief voor het proces. Vermeld door een eerste inschatting (quick-scan) de belangrijkste risico's verbonden aan het alternatief. Indien men een bepaald alternatief niet verder in overweging neemt, wordt dit vermeld men dit in de laatste kolom, samen met de verantwoording.

Alternatieven	Samenhang met doelstellingen	Geschatte uitvoeringsperiode	Geschat globale budget, incl. BTW (indien verschuldigd) (€)	Quick - scan van de belangrijkste risico's	Specifieke gevolgen voor het proces	Status en eventuele verantwoording
omleidingstracé	oplossing voor de doorstroming, verkeersveiligheid en leefbaarheid door weghalen doorgaand verkeer uit de dorpskernen, aangevuld met herinrichting doortocht na aanleg van het omleidingstracé	2 jaar	363 miljoen euro	flankerende natuurmaatregelen vereist	juridische bezwaren vertragen het procedureverloop	weerhouden, mede op basis van de MKBA (perpetueel 310 - 413 mio euro positieve effecten)
doortochttracé	oplossing voor de doorstroming, verkeersveiligheid en leefbaarheid door bovengrondse en ondergrondse herinrichting	5-9 jaar	363 miljoen euro	substantiële hinder tijdens aanleg ondertunneling voor het doorgaand verkeer en lokale handel	bouwtechnisch moeilijk te begroten risico's in DBFM-structuur; zwak maatschappelijk draagvlak	niet weerhouden (81 -195 mio euro positieve effecten)

1.4 Projectvoorstel

Geef een kernachtige beschrijving van het gekozen alternatief, de motivatie om dit alternatief te kiezen, de randvoorwaarden en eventuele hypothesen verbonden aan dit alternatief.

Gekozen alternatief	Motivatie	Randvoorwaarden	Hypothesen
Westelijk omleidingstracé rond Houthalen-Helchteren	Voor het betreffende wegdeel werden twee mogelijke oplossingen uitgewerkt: een doortochttracé dat de bestaande wegzone volgt, maar ter hoogte van de dorpskernen van Houthalen en Helchteren in een tunnel verloopt, of een nieuw omleidingstracé dat rond de kernen loopt. Beide tracés werden in een plan-MER bestudeerd en geoptimaliseerd. Daarnaast werden de kosten en baten ervan onderzocht in een maatschappelijke kosten-batenanalyse en werden de tunnelveiligheidsaspecten onderzocht in een ADR-transport-studie. Op basis van deze studies en actorenoverleg besliste de Vlaamse minister bevoegd voor Openbare Werken na samenspraak met de Vlaamse Regering op 03 oktober 2008 voor de uitvoering van de aanpassingen onder de vorm van het omleidingstracé.	Uitvoering van het flankerend programma zoals beschreven in de plan MER (oa. actieve natuuroverbouw op en rond de KMO-zone en N715, de milderende maatregelen inzake geluid, de financiële compensaties voor en begeleiding van getroffen personen, mogelijke trajecten voor de herlocalisering van getroffen bedrijven, ...). Herinrichting van de N715 dient deel uit te maken van de op te starten project MER. De project MER dient verder rekening te houden met de conclusies uit de MER inzake het tracé van de sneltramlijn Hasselt-Neerpelt-Overpelt-Lommel. Het omleidingstracé dient optimaal landschappelijk ingepast.	

1.5 Concreet gerelateerde projecten

Indien dit infrastructuurproject gerelateerd is aan andere projecten, geef dan de naam van deze projecten, de relatie met deze projecten en de status van deze gerelateerde projecten.

Naam en concrete relatie	Status
Herinrichting doortocht N715 Houthalen-Helchteren	in voorbereiding
Sneltramlijn Hasselt-Neerpelt-Overpelt-Lommel	in voorbereiding

1.6 Besluitvormingsproces

Geef per deelfase van het project de belangrijkste beslismomenten (van de stuurgroep, de minister, de Vlaamse Regering, de administratie m.b.t. vergunningen e.a.) weer en duid aan wanneer deze beslismomenten voorzien zijn in de planning. Geef hiervoor de initiële planning (m.a.w. de planning opgenomen in de eerste rapportering over het project), de vorige planning (m.a.w. de planning zoals opgenomen in de vorige rapportering) en de herziene planning sinds de vorige rapportering indien de planning werd herzien. Licht toe waarom de planning werd herzien sinds de vorige rapportering (indien van toepassing), geef de 'points of no return' aan (bv aanbesteding) en wat de gevolgen zijn op de planning of de kosten (bv vergoeding aan de aannemer indien het contract niet gerespecteerd wordt) indien deze punten niet gerespecteerd worden / terug in vraag gesteld worden.

Fase	Beslismomenten	Initiële planning		Vorige planning		Herziene planning		Reden herziening planning t.o.v. vorige planning	Point of no return en gevolgen bij het niet respecteren
Initiatiefase	aanvang	juni	2007						
	einde	juni	2010						
Vergunningsfase	definitieve vaststelling GRUP	januari	2011	maart	2011	maart	2011	De definitieve vaststelling is gebeurd, maar het GRUP is geschorst.	input vereist voor start 2de offertefase DBFM onderhandeling
	goedkeuring project MER	januari	2011	november	2012	juni	2013	vertraging gevolg van juridische procedure RvS tegen GRUP en procedure ten gronde (d.d. 29/11/2011)	input vereist voor start 2de offertefase DBFM onderhandeling
Contracteringsfase	start selectieprocedure DBFM	maart	2010	februari	2011	februari	2011	geen vertraging bij start / vertraging bij 1ste offerte fase owv RvS tegen GRUP/ dossier lopend	
	einde	juli	2011	juni	2014	januari	2015	omwille van link met vergunningsfase	
Realisatiefase	onteigeningsprocedure		2010	november	2012	juni	2013	onteigeningsplan kan pas goedgekeurd na bevestiging GRUP	afronding onteigening vereist voor start der werken.
	start werken	augustus	2011	augustus	2014	maart	2015		
	einde werken	augustus	2015	september	2017	april	2018		
Exploitatiefase	aanvang	augustus	2015	september	2017	april	2018		
	einde	augustus	2045	september	2047	april	2048		

2. RISICOANALYSE

Risicocategorie	Omschrijving van het risico	Kans op voorkomen	Impact prijs	Impact tijd	Impact draagvlak	Impact kwaliteit	Totale impact	Risico-grootte	Grootte risico	Beheersmaatregel (BHM)	Kans op voorkomen (rekening houdende met BHM)	Impact prijs (rekening houdende met BHM)	Impact tijd (rekening houdende met BHM)	Impact draagvlak (rekening houdende met BHM)	Impact kwaliteit (rekening houdende met BHM)	Impact (rekening houdende met BHM)	Risico-grootte	Grootte residuair risico	Status BHM
Juridisch / wettelijk	De bevoegde instanties (cel MER en Afdeling Ruimtelijke Planning) motiveren onvoldoende waarom de bezwaren en adviezen, die geformuleerd werden in het kader van het openbaar onderzoek van de project-MER en van het GRUP, niet nagevolgd worden.	3	3	5	1	0	9	27	middelmatig	- De dienst MER en de Afdeling Ruimtelijke Planning nemen contact op met elkaar om de onderbouwing hun motivaties te toetsen en op elkaar af te stemmen. De projectleider van AWV volgt op of deze afstemming gebeurt.	1	1	2	1	0	4	4	klein	uitgevoerd
	De procedure voor de RvS moet meermaals doorlopen worden, zowel per procedure als door behandeling van meerdere bezwaren.	4	2	4	1	0	7	28	middelmatig	De projectleider van AWV doet beroep op juridische begeleiding bij het doorlopen van De verschillende stappen in De procedure. De taak van deze juridische experts bestaat erin om De documenten te screenen op procedurefouten, bij een eerste procedure onderzoekt AWV in samenwerking met de juridische expert ook de onderbouwing van de weerlegging van overige bezwaren.	3	2	3	0	0	5	15	middelmatig	in uitvoering
	De Raad van State vernietigt het GRUP omwille van een gebrekkige motivering van het tracé	3	4	2	0	1	7	21	middelmatig	- De projectleider van AWV waakt over de uitvoering van het communicatieplan, zodat er met betrokken partijen voldoende wordt gecommuniceerd over de voordelen van het omleidings-t.o.v. het doortochttracé. Juridisch experts worden ingezet om de draagwijdte in te schatten van de gebruikte motivering;	2	3	4	2	0	9	18	middelmatig	in uitvoering
	Het GRUP of de bouwvergunning worden door de Raad van State geschorst op basis van informatie die Wegen en Verkeer in het kader van de communicatie-initiatieven verstrekke aan de actiecomités.	3	4	2	0	2	8	24	middelmatig	- De projectleider van AWV waakt erover dat de informatie die verstrekt wordt geen aanleiding kan geven tot nieuwe juridische procedures of niet kan interfereren met bestaande procedures. - In het communicatieplan wordt beschreven dat het vrijgeven van informatie door AWV steeds vooraf geëvalueerd moet worden door een juridische expert. - AWV geeft de actiecomités steeds een samenvatting van een ontwerpbeslissing, nooit de ontwerpbeslissing zelf. Daarnaast wordt er steeds duidelijk aangegeven dat het een werkdocument betreft.	2	4	2	0	2	8	16	middelmatig	in uitvoering

Organisatorisch	Onervarenheid van de administratie met functioneel omschrijven van outputspecificaties uit het bestek. De outputspecificaties uit het bestek en uit het DBFM-contract worden te weinig functioneel omschreven.	4	5	2	1	3	11	44	groot	- De projectleider van AWV betreft tijdig juridische, technische en financiële adviseurs met ervaring inzake DBFM. - De projectleider van AWV organiseert een opleiding inzake DBFM voor het projectteam. - AWV maakt gebruik van de standaard DBFM-bestekken en contracten (PMV). - AWV heeft een gemeenschappelijk initiatief tussen de afdelingen rond kennisdeling (vb. PPS Kennisdeling) voor dit type projecten.	1	2	2	1	3	8	8	middelmatig	uitgevoerd
	De vereisten van het project liggen nog niet vast op het ogenblik dat men het bestek in de markt brengt.	5	2	4	1	0	7	35	middelmatig	- De projectleider van AWV waakt erover dat het bestek pas op de markt gebracht wordt als alle onduidelijkheden zijn uitgeklaard. - Tijdens de offertefase worden aanpassingen tijdig kenbaar gemaakt aan de aannemer via een terechtwijzend bericht.	2	1	3	1	0	5	10	middelmatig	in uitvoering
	De onteigeningsprocedure loopt vertraging op	5	1	4	2	0	7	35	middelmatig	- AWV voert al voorbereidend werk uit, met ondersteuning van het aankoopcomité, waardoor de effecten op de doorlooptijd van de innemingen en de algemene planning naderhand kunnen beperkt worden. - AWV voert besprekingen en maakt raming op voor de onteigeningen. - AWV zal een verantwoordelijke aanstellen om de onteigeningsprocedure intensief op te volgen. Het investeringsprogramma van AWV voorziet hierin de nodige middelen. - De opdrachtgever waakt erover dat het op het ogenblik van de BAFO gekend is wanneer de onteigeningen rond zullen zijn. - AWV gaat zo snel mogelijk over tot de juridische afhandeling van disputen over de onteigening van niet-gevoelige percelen.	3	1	3	2	0	6	18	middelmatig	in uitvoering

	De onderhandelingen over het DBFM-contract lopen vertraging op.	4	2	4	0	0	6	24	middelmatig	- De projectleider van AWV betreft tijdig juridische, technische en financiële adviseurs met ervaring inzake DBFM. - AWV maakt gebruik van de standaard DBFM-bestekken en contracten (PMV). - De projectleider van AWV Limburg neemt contact op met Afdelingen AWV uit ander provincies, waar men ervaring heeft met gelijkaardige projecten (vb. Kempische Noord-Zuid).	3	2	3	0	0	5	15	middelmatig	in uitvoering
	Het DBFM-contract wordt onvoldoende opgevolgd tijdens de voorbereidingsfase, de bouwfase en/of de onderhoudsfase.	3	5	0	0	2	7	21	middelmatig	- De projectleider van AWV stelt iemand aan om een contractbeheersplan op te maken. - AWV neemt contact op met PMV om het samenwerking op het vlak van opvolging te bespreken en te organiseren. - De projectleider van AWV organiseert een opleiding over de nieuwe verantwoordelijkheden en de nieuwe manier van werken van AWV. - De projectleider van AWV waakt erover dat er in het contract voldoende boetepunten met zware financiële implicaties verbonden worden aan het bewust verkeerd rapporteren over de beschikbaarheid van wegen door de aannemer.	1	4	0	0	2	6	6	klein	nog niet uitgevoerd
Technisch	De (gekende) bodemverontreiniging blijkt veel groter te zijn dan aangenomen.	5	3	3	0	0	6	30	middelmatig	- Als blijkt dat de te slopen wegen is vervuild is, maar de ruimtelijke verspreiding van de vervuiling is niet gekend, moet een afperkend onderzoek worden gevoerd, d.i. een bijkomend bodemonderzoek (stalen) om de zone van de verontreiniging af te perken. - De projectleider van AWV Limburg waakt erover dat in het bestek en/of tijdens de onderhandelingen duidelijk vermeld wordt welke partij dit risico draagt en op welke wijze het desgevallend vergoed wordt.	3	2	3	0	0	5	15	middelmatig	in uitvoering

	Tussen de verschillende tunnelmotten of brugpijlers ontstaan differentiële zettingen waardoor lekkage en scheuren in het wegdek optreden.	3	3	3	0	3	9	27	middelmatig	- Het studiebureau vraagt een second opinion aan een technisch expert m.b.t. het mijnverzakkingsgebied (reeds uitgevoerd). - De projectleider van Wegen en Verkeer Limburg zorgt ervoor dat dit risico bij opdrachtnemer gelegd wordt en dat er in het bestek eisen worden opgelegd t.a.v. de constructie zodat er steeds een herstelkans is t.a.v. de differentiële zettingen.	2	2	2	0	2	6	12	middelmatig	in uitvoering
	Bij sloop van bestaande gebouwen komen milieubelastende materialen vrij die afgevoerd moeten worden.	5	3	2	0	0	5	25	middelmatig	- Het studiebureau werkt een sloopinventaris uit (wat is er te slopen, welke delen zitten erin vervat, ...). - De projectleider van AWV waakt erover dat in bestek wordt opgenomen dat zo snel mogelijk een verkennend onderzoek moet worden uitgevoerd naar de milieuhygiënische kwaliteit van de te slopen gebouwen. - De projectleider van AWV waakt erover dat in het bestek of tijdens de onderhandelingen duidelijkheid gecreëerd wordt over de partij bij wie dit risico wordt gelegd. - Het studiebureau rondt het ontgengingsplan af, zodat men zicht heeft op de te ontgengen gronden.	3	2	2	0	0	4	12	middelmatig	in uitvoering
	Interferentie met uitbater van spoorinfrastructuur (Infrabel).	2	5	5	0	0	10	20	middelmatig	- AWV sluit tijdig een protocol af met Infrabel.Begeleiding kennisteam - De opmaak van het protocol wordt intensief opgevolgd door AWV.	1	2	1	0	0	3	3	klein	in uitvoering
Ruimtelijk	Schade aan omleidingswegen als gevolg van het verkeer en de verhoogde verkeersintensiteit op de omleidingswegen.	4	2	2	2	2	8	32	middelmatig	- De projectleider van AWV waakt erover dat in het bestek en/of tijdens de onderhandelingen duidelijk wordt gedefinieerd bij wie het risico op schade aan omleidingswegen ligt.	3	1	1	2	1	5	15	middelmatig	in uitvoering
	Belangrijke nutsleidingen, die door de opdrachtgever verplaatst moeten worden, geraken niet tijdig verplaatst.	4	1	4	0	0	5	20	middelmatig	- AWV sluit tijdig protocollen af met de nutsmaatschappijen (Air Liquide, Elia, VMW, Infrax, Aquafin, Provinciale Technische Diensten). - De opmaak van de protocollen wordt intensief opgevolgd door AWV.	2	1	2	0	0	3	6	klein	nog niet uitgevoerd

Financieel	Het project raakt niet gefinancierd.	4	5	4	0	3	12	48	groot	- De inschrijvers moeten zich voor de financiering richten op internationale financieringsconsortia. - PMV vraag medefinanciering aan van de Europese Investeringsbank (gebeurd). - De projectleider van AWV zorgt ervoor dat in het bestek wordt opgenomen dat enkel de preferred bidder financiering moet zoeken (dus niet de andere inschrijvers).	2	4	4	0	0	8	16	middelmatig	in uitvoering
	Kredieten voor onteigening worden niet tijdig vastgelegd. De onteigeningsprocedure loopt vertraging op.	4	5	3	1	1	10	40	groot	AWV heeft binnen haar mogelijkheden een beperkt budget voorzien in haar meerjarenbegroting maar houdt de vraag levende dat de Vlaamse minister bevoegd voor Begroting tijdig op de hoogte gesteld wordt van het feit dat er bijkomende kredieten voor onteigeningen moeten worden voorzien.	4	1	3	1	0	5	20	middelmatig	in uitvoering
	Op basis van wat uit het openbaar onderzoek naar voren is gekomen stelt de gemeente bijkomende voorwaarden voor de stedenbouwkundige vergunning, waardoor het ontwerp moet aangepast worden.	3	3	1	2	0	6	18	middelmatig	De projectleider van AWV waakt erover dat de bijkomende voorwaarden, die voortvloeien uit het openbaar onderzoek, overgenomen worden in het bestek.	2	3	1	0	0	4	8	middelmatig	nog niet uitgevoerd
Maatschappelijk / communicatief	Het draagvlak van het project kan ondermijnd worden door de protestaties van actiegroepen.	3	3	4	3	0	10	30	middelmatig	- De projectleider van AWV zorgt ervoor dat er een communicatieplan wordt opgemaakt en volgt de uitvoering van dit plan op. - AWV organiseert in samenwerking met een communicatiebureau een adviesgroep, waarin over het project gecommuniceerd wordt aan alle betrokken partijen (gemeenten, studiebureau, AWV, bewoners van Lillo & De Standaard, Milieukoepel, landbouw, ...) vertegenwoordigd zijn. - AWV organiseert in samenwerking met een communicatiebureau een klankbordgroep waarin via bilateraal overleg getracht wordt om oplossingen te vinden voor de bezwaren van betrokken partijen. - De projectleider van AWV waakt erover dat de website tijdig geactualiseerd wordt. - De projectleider van AWV waakt erover dat de verplichting tot communicatie opgenomen wordt in het bestek.	2	2	2	1	0	5	10	middelmatig	in uitvoering

	In het kader van het openbaar onderzoek in het kader van de bouwvergunning, worden er heel wat bezwaren geuit tegen de aanleg van de nieuwe weg.	5	1	2	2	0	5	25	middelmatig	- De projectleider van AWV maakt erover dat er een doorgedreven communicatie wordt gevoerd naar bewoners toe m.b.t. beheersmaatregelen rond geluid. - De projectleider van AWV zorgt ervoor dat de eisen van bewoners op het vlak van geluid zo veel mogelijk worden opgenomen in de outputspecificaties van het bestek.	3	1	2	1	0	4	12	middelmatig	in uitvoering
Bestuurlijk	De voorlopige vaststelling van het GRUP wordt herroepen omdat het GRUP-contour wijzigt.	5	1		0	0	1	5	klein	- Het studiebureau en de opdrachtgever zoeken naar een technische oplossing binnen de contouren van het GRUP. - Indien varianten worden toegelaten in de offerte kan men ook de het bestek wordt toegelaten om met varianten te werken en de opdrachtnemer laten zoeken naar een oplossingen binnen de contouren van het GRUP.	0	0	0	0	1	1	0	klein	in uitvoering

Algemeen Residuaire risico	aanvaardbaar
-----------------------------------	--------------

Opmerkingen

Op basis een interdepartementale screening van de elementen uit het schorsingsarrest van de Raad van State werd een verweer opgesteld dat op 30 januari 2012 is ingediend. **De RvS heeft het GRUP en het PlanMER bij arrest van 29/3/2013 vernietigd. De minister onderzoekt de maatregelen om een doorstart mogelijk te maken. De procedures voor het dossier van de Noordzuidverbinding Limburg moeten opnieuw doorlopen worden, wat wel een bijkomende vertraging veroorzaakt.** Hierdoor komt er vertraging in de planning voor de onteigeningsprocedure, waarvan het ministerieel besluit op basis van het GRUP pas na opheffing van de schorsing kan worden opgesteld. Er wordt parallel voorbereidend werk gedaan, mede met ondersteuning van het aankoopcomité, waardoor de effecten op de doorlooptijd van de innemingen en de algemene planning naderhand kunnen beperkt worden. De voorziening van de noodzakelijke budgetten voor de onteigeningen ligt buiten de beslissingsbevoegdheid van AWV, maar is al meermaals aangekaart op hoger niveau. Om deze redenen wordt het residuaire risico als aanvaardbaar geacht.

Verantwoordelijkheden inzake beheer en onderhoud

Geef aan wie verantwoordelijk zal zijn voor de verschillende onderdelen van het beheer en het onderhoud van het afgewerkte project.

--

3. FINANCIEEL

3.1 Financiële onderbouwing van het projectvoorstel en budgettaire inpassing

Geef per kostentype de raming weer, op jaarbasis uitgesplitst. Indien er kosten opgenomen worden in de rij 'overige' wordt het type van deze kosten toegelicht in de kader 'opmerkingen' onder de tabel (bv. kosten flankerende maatregelen).

Het totaal aan vastleggingen van de voorbije jaren wordt in de kolom 'totaal aan vastleggingen vóór ...' ingevuld. Geef voor het huidige begrotingsjaar het bedrag ingeschreven in de huidige begroting en het reeds vastgelegde bedrag.

Geef in de kolom 'jaar van de recentste raming' het jaar aan dat de laatste raming werd gemaakt en, indien de raming gewijzigd is t.o.v. de raming opgenomen in de vorige rapportering, de reden van deze wijziging in de kolom 'reden van de recentste herziening van de raming'.

Voor projecten zonder alternatieve financiering wordt in de kolom 'reden van de recentste herziening van de raming' 'niet van toepassing' vermeld in de rijen 'beschikbaarheidsvergoeding' en 'vraagvergoeding'.

Geef in de kolom 'totaal vorige raming' de raming opgenomen in de vorige rapportering en in de kolom 'totaal initiële raming' de raming opgenomen in de eerste rapportering over het project. Geef tevens het jaar waarin deze initiële raming werd opgemaakt.

De kolommen 'totaal laatste raming', 'verschil met vorige raming' en 'verschil met initiële raming' en de rijen 'totaal studiekosten', 'totaal realisatiekosten' en 'totaal' worden automatisch ingevuld op basis van de andere gegevens in de tabel.

Voor al de projecten, ook voor projecten met medefinanciering, subsidies of alternatieve financiering, wordt in deze tabel enkel het aandeel van het Vlaams Gewest opgenomen.

De bedragen in deze tabel zijn geformuleerd in €, inclusief BTW (indien verschuldigd).

Aard van de kosten		Totaal aan vastleggingen vóór 2012	Bedrag ingeschreven in de begroting van 2012	Vastlegging in 2012	Laatste raming noodzakelijk budget in 2013	Laatste raming noodzakelijk budget in 2014	Laatste raming noodzakelijk budget in 2015	Laatste raming noodzakelijk budget vanaf 2016	Totaal laatste raming	Jaar van de recentste raming	Totaal vorige raming	Verschil met vorige raming	Reden van de recentste herziening van de raming	Jaar initiële raming	2009
														Totaal initiële raming	Verschil met initiële raming
Studiekosten															
diverse maatregelen, geluidswerende maatregelen, dieptesonderingen,...		5.561.810,00			1.531.249				7.093.059		7.093.059	0			7.093.059
microsimulaties verkeersafwikkeling NZ-verbinding N715		8.241,84							8.242		8.241,84	0			8.242
N74/N715: toep. Risicomanagement		126.945,94							126.946		126.945,94	0			126.946
communicatie en overlegstructuur		1.507.652,00							1.507.652		1.507.652,00	0			1.507.652
persberichten		68.254,00		17.242,00					85.496		85.496,00	0			85.496
bereikbaarheidsadviseur		4.802,00							4.802		4.802,00	0			4.802
boscompensaties		29.170,00							29.170		29.170,00	0			29.170
Landschappelijke inpassing NZL		70.470,00							70.470		70.470	0			70.470
Totaal studiekosten		7.377.346	0	17.242	1.531.249	0	0	0	8.925.837		8.925.837	0		0	8.925.837
Onteigeningskosten					6.000.000	6.000.000			12.000.000			12.000.000			12.000.000
Realisatiekosten															
									0			0			0
									0			0			0
Totaal realisatiekosten		0	0	0	0	0	0	0	0			0			0

Exploitatie- en onderhoudskosten gedurende 30 jaar na afwerking project								0		0	0			0
Beschikbaarheidsvergoeding te betalen door het Vlaams Gewest								0			0	grootte nog te bepalen		0
Vraagvergoeding te betalen door het Vlaams Gewest								0			0	niet van toepassing		0
Overige								0			0			0
TOTAAL, incl. BTW (indien verschuldigd) (€)	7.377.346	0	17.242	7.531.249	6.000.000	0	0	20.925.837		8.925.837	12.000.000		0	20.925.837

Opmerkingen

Via-Invest staat in voor de betaling van de studieopdrachten voor de NZ-verbinding te Houthalen-Helchteren. Er is 5.121.942 euro voor de projectstudies ten behoeve van de realisatie van de Noordzuidverbinding te Houthalen – Helchteren voorzien. Van deze 5,1 miljoen euro is reeds 4.113.789,87 euro (incl. BTW) betaald door Via-Invest. Bijkomende elementen die niet voorzien waren en derhalve niet zijn opgenomen in de basisovereenkomst met Via-Invest vallen ten laste van het AWV, bijv. de studie rond de landschappelijke inpassing NZL. Andere kosten zoals risicomanagement, communicatie,... worden tevens door het AWV gedragen. De bijkomende vastlegging van 1.531.248,69 euro i.f.v. meerwerken en aanvullende ondersteuning van de DBFM onderhandeling (vastgelegd op 19/12/2011) valt ook onder het budget van AWV. In bovenstaande tabel zijn de kosten weergegeven ten laste van AWV vanaf 2006, wat overeenkomt met de start van de communicatie rond het project in zijn huidige vorm. De onteigeningsplannen zijn uitgewerkt waarvoor een raming is opgemaakt. Gezien de grootte van het onteigeningspakket wordt met het federale aankoopcomité gezocht naar een taakverdeling tussen het comité, via-Invest en AWV. Voor de onteigeningen zijn de budgetten derhalve nog niet voorzien. **In 2012 werd ook een overleggronde opgestart met de bedrijven gelegen in de KMO-zone Helchteren. Daarbij bleek een minnelijke aankoop op korte termijn noodzakelijk om het uitblijven van de werken en herlocalisatie op te vangen. Hiervoor wordt 12 miljoen gespreid over 2013 en 2014 aangevraagd. Dit betreft een eerste schijf van het totaal aan onteigeningskosten.**

3.2 Soort aanbestedingsprocedure

Duid de wijze aan waarop de aanbestedingsprocedure van de werken zal verlopen.

Aanbestedingsprocedure werken	DBFM-contract
-------------------------------	---------------

3.3 Voor projecten met alternatieve financiering

Omschrijving van de financieringsmethodiek voor projecten met alternatieve financiering

Beschrijf in dit kader de financieringsmethodiek, inclusief de eventuele financiering van de Participatie Maatschappij Vlaanderen, de nominale en de procentuele participaties van de verschillende financiers (indien van toepassing).

Het project zal gefinancierd worden via een alternatieve financiering onder de vorm van een DBFM-contract.

Kosten voor de SPV

Geef in de kolom 'totaal laatste raming' de laatst geraamde bouw- en financieringskost van de SPV. In de rij 'andere' kunnen bv de studiekosten worden vermeld. Geef in de kolom 'jaar van de recentste raming' het jaar dat de laatste raming werd gemaakt en, indien deze gewijzigd is t.o.v. de raming opgenomen in de vorige rapportering, de reden van deze wijziging. Geef in de kolom 'totaal vorige raming' de raming opgenomen in de vorige rapportering en in de kolom 'totaal initiële raming' de raming opgenomen in de eerste rapportering over het project. Geef tevens het jaar waarin deze initiële raming werd opgemaakt. De kolommen 'verschil met vorige raming' en 'verschil met initiële raming' worden automatisch ingevuld op basis van de andere gegevens in de tabel. De bedragen in deze tabel zijn geformuleerd in €, inclusief BTW (indien verschuldigd). SPV = speciaal project vennootschap

Aard van kosten	Totaal laatste raming	Jaar van de recentste raming	Totaal vorige raming	Verschil met vorige raming	Reden van de recentste herziening van de raming	Jaar initiële raming	2007
						Totaal initiële raming	Verschil met initiële raming
Bouwkost SPV	384.151.383	2009	384.151.383	0	voortschrijdend inzicht en bijkomende eisen (bv voorkomend uit MER-onderzoek)	250.000.000	134.151.383
Financieringskost SPV				0	nog te bepalen		0
Andere	186.369.213	2009	186.369.213	0	exploitatie- en onderhoudskosten gedurende 30 jaar na afwerking van het project		186.369.213
TOTAAL, incl. BTW (indien verschuldigd) (€)	570.520.596		570.520.596	0		250.000.000	320.520.596

Opmerkingen

De kosten opgegeven in deze tabel betreffen enerzijds de bouwkostenen en anderzijds de exploitatie- en onderhoudskosten gedurende 30 jaar na voltooiing (hier weergegeven onder de term 'andere'). Daarnaast zijn er ook nog andere kosten zoals bijvoorbeeld saneringskosten.

Te betalen door derden

Geef in de respectievelijke kolommen van deze tabel het bedrag van de beschikbaarheids- en vraagvergoeding die door derden betaald moet worden (inclusief BTW, indien deze verschuldigd is), een beschrijving waarvoor dit bedrag staat en de derde die dit bedrag zal moeten betalen.

	Bedrag vergoeding, incl. BTW (indien verschuldigd) (€)	Omschrijving van de vergoeding	Te betalen door
Beschikbaarheidsvergoeding			
Vraagvergoeding			

Kapitaalbreng door het Vlaams Gewest in de SPV voor dit project

Geef de laatst geraamde kapitaalbreng weer, op jaarbasis uitgesplitst. De som van de reeds betaalde kapitaalbreng in de voorgaande jaren wordt opgenomen in de kolom 'totaal kapitaalbreng vóór ...'. Geef in de kolom 'jaar van de recentste raming' het jaar aan dat de laatste laatste raming werd gemaakt en, indien deze raming gewijzigd is t.o.v. de raming opgenomen in de vorige rapportering, de reden van deze wijziging. Vermeld in de kolom 'totaal vorige raming' de raming opgenomen in de vorige rapportering en in de kolom 'totaal initiële raming' de raming opgenomen in de eerste rapportering over het project. Geef tevens het jaar waarin deze initiële raming werd opgemaakt en het procentueel aandeel van het Vlaams Gewest in het kapitaal van de SPV voor dit project. De kolommen 'totaal laatste raming', 'verschil met vorige raming' en 'verschil met initiële raming' worden automatisch ingevuld op basis van de andere gegevens in de tabel. De bedragen in deze tabel zijn geformuleerd in €, inclusief BTW (indien verschuldigd). SPV = speciaal project vennootschap

	Totaal kapitaalbreng (KI) vóór 2010	KI in 2010	Laatste raming KI in 2011	Laatste raming KI in 2012	Laatste raming KI in 2013	Laatste raming KI vanaf 2014	Totaal laatste raming	Jaar van de recentste raming	Totaal vorige raming	Verschil met vorige raming	Reden van de recentste herziening van de raming	Jaar initiële raming	
												Totaal initiële raming	Verschil met initiële raming
Kapitaalbreng							0			0			0
Aandeel Vlaams Gewest in het kapitaal van de SPV (in %)													

Opmerkingen

3.4 Conclusies van de maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA)

Indien er een MKBA in het kader van dit project werd uitgevoerd, geef hier de conclusies uit het rapport van de maatschappelijke kosten-batenanalyse (maximaal 1 pagina).

Teneinde een definitieve beslissing voor het project te ondersteunen, is naast de in uitvoer zijnde MER studie en veiligheidsstudie ook een maatschappelijke kostenbatenanalyse(MKBA)opgemaakt. Hiertoe werden de conclusies van het PlanMER opgenomen als uitgangspunt.

De kostprijs voor beide alternatieven omvat de aanlegkost voor de infrastructuur, de milderende maatregelen, de verwachte onteigeningen en de onderhoudskost over de levensduur van het project.

Qua baten wordt onderzocht wat de effecten zijn voor elk tracé op de ruimere economie (attractiviteit, reistijdwinsten, ...), de lokale handelstructuren, de hinder tijdens de aanleg en de gemonetariseerde effecten op de verkeersveiligheid, waardevermindering van percelen en handelspanden, en diverse milieuaspecten.

De termijn waarover de kosten-baten worden beschouwd, loopt vanaf de datum

van de start van de werken tot het einde van de levensduur van het project. De berekening geschiedt over een periode van 40 jaar. Daarnaast wordt ook de restwaarde van de infrastructuur berekend door gebruik te maken van een perpetuïteit.

Baten en kosten worden in rekening gebracht vanuit Vlaams perspectief. Een

uitzondering hierop vormt de deelstudie, waarin de lokale economische impact op de handel in Houthalen en Helchteren wordt ingeschat tijdens de aanlegperiode van de Noord-Zuidverbinding. In deze studie wordt het perspectief vernaauwd tot de gemeente Houthalen en Helchteren.

Op basis van de gemonetariseerde effecten in voorliggende MKBA kan gesteld worden dat beide projectalternatieven een positieve bijdrage aan de maatschappelijke welvaart kunnen leveren.

Over een oneindige (perpetuele) periode bekeken kunnen van beide alternatieven (positieve) effecten verwacht worden in de grootte-orde van -24 miljoen euro tot 110 miljoen euro in het doortochtalternatief, en van 281 tot 381 miljoen euro in het omleidingsalternatief.

Door de grote verwachte impact tijdens de aanleg van het doortochtalternatief op zowel de weggebruikers als op de omwonenden en de handelszaken geeft de MKBA een negatief resultaat voor het doortochttracé wanneer in een pessimistisch scenario en over een periode van slechts 30 jaar gekeken wordt. Ook in een optimistisch scenario is dit alternatief over een periode van 30 jaar bekeken negatief. Dit uit zich ook in een IRR van 2,8%, lager dus dan de gehanteerde discontovoet van 4%.

Het omleidingtracé scoort, met name door de kortere aanlegperiode – en dus snellere ingebruikname, en de aanzienlijk beperktere hinder tijdens de aanlegperiode aanzienlijk beter in de MKBA. Zelfs in een pessimistisch scenario over een relatief korte periode van 30 jaar genereert het alternatief een positieve welvaartseconomische impact van zo'n 66 miljoen euro en een intern rendement van 5,8%.

In een optimistisch scenario (op 30 jaar) loopt de NAW op tot 158 miljoen euro en het intern rendement tot 8,7%, wat redelijk hoog is voor dit type infrastructuurprojecten.

3.5 Impact op de prioriteitsstelling binnen de begroting, invloed op de begroting van andere beleidsdomeinen en invloed op derden.

Geef aan wat de prioriteitstelling binnen de begroting zal zijn en of dit project een invloed zal hebben op de begroting van andere beleidsdomeinen of op derden.

3.6 Afspraken in verband met eventuele compensaties bij budgetoverschrijdingen

Omschrijf eventuele gemaakte afspraken met betrekking tot compensaties bij budgetoverschrijdingen.

4. PLANNING

4.1 Algemene planning en mijlpalen

Geef per deelfase van het project de vermoedelijke aanvangs- en einddatum aan.

De planning opgenomen in de eerste rapportering over het project wordt opgenomen in de kolom 'initiële planning'. De planning opgenomen in de vorige rapportering wordt opgenomen in de kolom 'vorige planning'.

Geef in de kolom 'laatste herziening planning' de nieuwe planning weer, indien de planning wijzigde sinds de vorige rapportering over het project, en in de kolom 'reden laatste herziening planning' de reden waarom de vorige planning werd herzien.

Voor projecten met alternatieve financiering wordt ook de lijn 'einddatum exploitatiefase (cf. overeenkomst m.b.t. alternatieve financiering)' ingevuld. Indien het een project betreft zonder alternatieve financiering wordt op deze lijn in de laatste kolom 'niet van toepassing' ingevuld.

Fasen		Initiële planning		Vorige planning		Laatste herziening planning		Reden laatste herziening planning
1. Initiatiefase (algemene voorbereiding en studie van het project)								
	Aanvangsdatum	juni	2007					
	Einddatum	juni	2010					
2. Vergunningsfase								
	Aanvangsdatum	november	2007					
	Einddatum	januari	2011	maart	2011	juni	2013	
3. Contracteringsfase (aanbesteding)								
	Aanvangsdatum	maart	2010	februari	2011	februari	2011	termijnen behandeling DBFM bestek
	Einddatum	juli	2011	juni	2014	januari	2015	impact juridische procedure RvS
4. Realisatiefase								
	Aanvangsdatum	augustus	2011	augustus	2014	maart	2015	indicatief, afhankelijk van de behandeling van het schorsingsarrest, voortgang onteigening en
	Einddatum	augustus	2015	september	2017	april	2018	
5. Exploitatiefase								
	Aanvangsdatum	augustus	2015	september	2017	april	2018	
	Einddatum exploitatiefase (cf. overeenkomst m.b.t. alternatieve financiering)	augustus	2045	september	2047	april	2048	

4.2 Impact van de vertragingen op andere concreet gerelateerde infrastructuurprojecten

Indien de vertraging van de uitvoering van de werken van dit infrastructuurproject een impact heeft op andere concreet gerelateerde projecten, omschrijf dan per project de impact.

<i>Naam infrastructuurproject</i>	<i>Beschrijving van de impact ten gevolge van de vertraging</i>

4.3 Afgesproken tussentijdse evaluaties

Indien er extra tussentijdse evaluaties (bijvoorbeeld kwartaalrapportages) zijn gevraagd door de Vlaamse minister bevoegd voor de openbare werken, door het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering, wordt in de tabel de datum opgenomen van de in het rapport gegeven projectsituatie, de datum van het gevalideerde rapport en voor wie de rapportering bestemd is.

<i>Projectsituatie</i>	<i>Datum gevalideerd rapport</i>	<i>Rapport bestemd voor</i>

5. ADVIEZEN

5.1 Financieel advies

Voor ieder project dient men verplicht een advies te vragen met betrekking tot de financiële onderbouwing van het projectvoorstel.

Geef de datum van het advies, de adviserende expert, het onderwerp waarover advies is gevraagd en de belangrijkste conclusies van het advies.

Nr	Datum advies	Expert	Onderwerp en conclusies
1			
2			

5.2 Juridisch advies met betrekking tot Wetgeving overheidsopdrachten

Geef voor het project het onderwerp en de belangrijkste conclusies van het juridisch advies met betrekking tot de Wetgeving inzake overheidsopdrachten. Geef tevens de datum van het advies en de adviserende expert.

Nr	Datum advies	Expert	Onderwerp en conclusies
1			
2			

5.3 Overige adviezen extern aan het project (second opinion)

Indien voor het project, of onderdelen er van, 'second opinions' werden gevraagd aan deskundigen onafhankelijk aan het project en de projectorganisatie, dan worden die in deze tabel vermeld. Geef de datum van het advies, de adviserende expert, het onderwerp waarover advies werd gevraagd en de belangrijkste conclusies van het advies.

Nr	Datum advies	Expert	Onderwerp en conclusies
1			
2			

6. VRAGEN VAN DE LEDEN VAN HET VLAAMS PARLEMENT

Indien er **gedurende het jaar waarover gerapporteerd wordt** specifieke vragen m.b.t. het project zijn gesteld door de leden van het Vlaams Parlement, geef dan hieronder deze informatie weer. Ook vragen gesteld in het jaar daarvoor, die pas beantwoord werden in het jaar waarover gerapporteerd wordt, worden vermeld in de tabel. Voor vragen die in de voorgaande jaren werden beantwoord, wordt verwezen naar voorgaande rapportages.

Geef per vraag het nummer van de vraag, aan wie de vraag gericht werd, de naam van de vraagsteller, de datum van de vraag, het onderwerp van de vraag en de status van het antwoord.

Vraagnummer	Vraag gericht aan	Vraagsteller	Datum vraag	Onderwerp vraag	Status antwoord

7. INTERNE CONTROLE

7.1 Bevindingen met betrekking tot de toegepaste calculatiemethoden en risicoanalyses

Rekening houdend met de stand van het dossier is naar best vermogen een raming opgemaakt voor de investeringskost en risico's o.b.v. beschikbare gegevens en d.m.v. oordeelkundige inschattingen gestoeld op praktijkervaring. Voor de investeringskost is bij de inschatting van de bouwfase in detail rekening gehouden met deelaspecten van de wegeniswerken, de kunstwerken, de milieumilderende maatregelen, de minderhindermaatregelen en andere kostaspecten.

Betreffende de risico's zijn zowel de juridisch/wettelijke, de organisatorische, de technische, de ruimtelijke, de financiële, de maatschappelijke/communicatieve en de bestuurlijke risico's in kaart gebracht en beoordeeld. Naar mate het dossier verder vordert zullen deze nauwgezet opgevolgd worden en waar mogelijk beheersmaatregelen genomen worden. Deze beheersmaatregelen zijn momenteel volop in uitvoering. Vele van de geïdentificeerde risico's zijn opvolgbaar maar echter niet steeds stuurbaar vanuit het AWV: intense opvolging en een doorgedreven communicatieplan kan helpen, maar biedt niet altijd garanties indien derden betrokken zijn (bijv. in het kader van bezwaarmogelijkheden in bouwaanvraagprocedure).

7.2 Bevindingen met betrekking tot het realiteitsgehalte van de financiering en de budgettaire inpassing

Wat betreft de budgettaire inpassing kan er verwezen worden naar de beslissing van de Vlaamse Regering genomen in 2007 waarin gesteld wordt dat de Vlaamse regering akkoord gaat om het project NZL via alternatieve financiering te realiseren. Oorspronkelijk was 250M€ voorzien op basis van een zeer ruwe projectomschrijving. Tengevolge van voortschrijdend inzicht en bijkomende opgelegde eisen (bijv voorkomend uit het MER-onderzoek) overschrijdt de actuele raming echter de oorspronkelijk voorziene som. Bijgevolg zullen, bij realisatie van alle Via-Invest projecten, de financiële repercussies de toegelaten kredieten van 66 miljoen euro voorzien in de meerjarenbegroting van wegeninfrastructuur overschrijden. Ook de financiering van de onteigeningskosten is nog niet uitgeklaard: de timing ervan is nog een onzekere factor, voor de kost is een eerste raming opgemaakt.

7.3 Bevindingen met betrekking tot de toereikendheid van de projectorganisatie

Teneinde een optimale en succesvolle projectopvolging te realiseren is deze in het kader van een integrale studieopdracht in handen van een studiebureau gegeven, zoals dit ook voor andere grootschalige PPS-projecten gebeurt. Ze heeft als doel aan de opdrachtgever alle nodige documenten ter beschikking te stellen om tot een DBFM-contract te komen.

7.4 Bevindingen met betrekking tot de volledigheid, actualiteit, begrijpbaarheid en accuraatheid van de informatie

Op basis van al de huidige beschikbare informatie is dit rapport volledig en actueel .

8. CONCLUSIES

Beschrijf hier de stand van zaken voor ieder van de onderstaande rubrieken. Neem hier enkel de belangrijkste algemene conclusies op.

8.1 Risicoanalyse

Risico's situeren zich op juridisch vlak gelet op de bezwaarmogelijkheden vervat in GRUP en bouw aanvraagprocedure. De vernietiging van het Plan-MER en GRUP door de Raad van State betekenen een vertraging in de planning sinds november 2011.

8.2 Financieel

In de loop van het onderhandelingsproces DBFM zal een financier moeten worden aangeduid, alsook de assets tav Via Invest bestemd voor de NZL vastgelegd. Verder moet een bijkomend bedrag vereist voor de onteigeningen gereserveerd worden.

8.3 Planning

Aanbestedingsprocedure DBFM is opgestart, 1ste offertefase (indiening offertes) op 19/8/2011, beoordeling eerste offertefase is lopende sinds 19/8/2011
Kennisgevingsprocedure Project-MER afgerond – richtlijnvergadering 22/3/2011
GRUP N74 Noordzuidverbinding principieel goedgekeurd op 21/1/2011
De RvS heeft het PlanMER en GRUP vernietigd op 29/3/2013.